

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування

на тему: «Фінансова стійкість підприємства: методи оцінювання та управління»

Виконавець:

студент факультету ФБС
Сухов Артем Ігорович

/підпис/

Науковий керівник:

старший викладач
Іорга Світлана Миколаївна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки обґрунтованість та дієвість управлінських рішень на мікроекономічному та макроекономічному рівнях значною мірою залежать від результатів оцінки та управління фінансовою стійкістю суб'єктів господарювання, зміст яких виходить за межі обчислення окремих коефіцієнтів, а передбачає використання комплексу показників оцінки та методів управління, які відображають різні аспекти діяльності підприємства.

Вагома частина підприємств України має незадовільну структуру капіталу та відчуває нестачу оборотних коштів. За своєчасної розробки та впровадження заходів, спрямованих на підвищення фінансової стійкості в довгостроковому періоді, підприємства зможуть збільшити свій майновий потенціал, відновити платоспроможність та прибутковість. Попередження розвитку негативних кризових явищ на підприємстві є можливим лише за умови систематичного забезпечення управлінського персоналу необхідною інформацією про поточний рівень фінансової стійкості та про здатність підприємства до подальшого розвитку. Така фінансово-аналітична інформація повинна отримуватися саме за результатами оцінювання фінансової стійкості підприємства, що, у свою чергу, і обумовлює актуальність досліджуваної теми.

Питання оцінки фінансової стійкості підприємств розглядалися в працях зарубіжних та вітчизняних науковців і практиків, зокрема у працях М.І. Баканова, І.Т. Балабанова, О.І. Барановського, О.М. Волкової, Л.Т. Гіляровської, А.І. Даниленка, Д.А. Єндовицького, Л.А. Лахтіонової, О.В. Павловської, А.М. Поддєрьогіна, В.М. Родіонової, Н.О. Русака, Г.В. Савіцької, Р.С. Сайфуліна, В.В. Сопка, О.О. Терещенка, М. О. Федотової, М.Г. Чумаченка, А. Д. Шеремета, Н.П. Шморгуна та ін.

Метою роботи є на основі теоретичних засад оцінки та управління фінансовою стійкістю підприємства розробити напрямки підвищення його фінансової стійкості.

Реалізація мети дослідження передбачає постановку та вирішення наступних завдань:

- розкрити сутність оцінки фінансової стійкості підприємства;
- висвітлити наукові підходи оцінки фінансової стійкості підприємства;
- розглянути теоретичні засади управління фінансовою стійкістю підприємства;
- проаналізувати фінансовий стан підприємства «Star Shine Shipping»;
- оцінити фінансову стійкість підприємства «Star Shine Shipping»;
- провести аналіз факторів, які впливають на фінансову стійкість підприємства;
- виявити резерви забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- розробити шляхи підвищення фінансової стійкості підприємства.

Об'єктом дослідження є процес оцінки та управління фінансовою стійкістю підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні основи оцінки та управління фінансовою стійкістю підприємства.

Для вирішення поставлених у роботі завдань використовувалися наступні **методи**: метод економічного аналізу, синтезу, порівняння, метод аналогії, наукової абстракції, спостереження, групування, узагальнення, прогнозування.

Інформаційну базу роботи становили підручники, навчальні посібники, наукові праці та статті вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з питань теорії і практики оцінки фінансової стійкості підприємства, дані звітів та балансів підприємства «Star Shine Shipping».

Публікації та апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження знайшли відображення у тезах доповіді «Фінансова стійкість підприємства: методи оцінювання» на V студентській науково-практичній конференції «Стабілізація фінансово-економічної системи України».

Структура роботи. Наукова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 72 сторінки, основний зміст роботи складає 62 сторінки. Кваліфікаційна робота містить 10 таблиць, 11 рисунків та 3 додатки. Список використаних джерел складає 37 найменування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

В першому розділі «**Теоретичні основи оцінки та управління фінансовою стійкістю підприємства**» досліджено теоретичні основи оцінки фінансової стійкості підприємства, визначено сутність фінансової стійкості, представлено наукові підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємства, визначено теоретичні засади управління фінансовою стійкістю підприємства

В другому розділі роботи «**Оцінка фінансової стійкості підприємства на прикладі компанії «Star Shine Shipping»**» здійснено аналіз фінансово-економічного стану підприємства «Star Shine Shipping», проведена оцінка фінансової стійкості «Star Shine Shipping» та виявлені фактори, які впливають на фінансову стійкість підприємства.

У третьому розділі «**Напрямки вдосконалення методів оцінювання та управління фінансовою стійкістю підприємства**» виявлено резерви забезпечення фінансової стійкості підприємства та сформульовані шляхи підвищення фінансової стійкості підприємства.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Фінансова стійкість становить собою здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів і пасивів у зовнішньому і внутрішньому середовищі, яке змінюється, що гарантує його постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість в межах припустимого рівня ризику. Оцінка фінансової стійкості дозволяє встановити на скільки раціонально

підприємство керує власними та запозиченими коштами. Недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності підприємства і відсутності у нього коштів для розвитку виробництва та взагалі діяльності господарюючого суб'єкта.

2. Будь-який науковий підхід до оцінювання фінансової стійкості підприємства має як свої переваги, так і недоліки. Використання відповідного підходу оцінки фінансової стійкості повинно бути обумовлене умовами і факторами, які характерні для середовища функціонування підприємства. Найвідомішими та часто використовуваними є коефіцієнтний та агрегатний підходи, але для достовірної та інформативнішої оцінки фінансової стійкості потрібно також використовувати бальний та інтегральний підходи. Ці підходи тісно пов'язані та доповнюють один одного, що підтверджує необхідність їх спільного використання або створення на їхній основі нового удосконаленого підходу, який би уможливив досягти та підтримати стійкий фінансовий стан, ліквідність та платоспроможність, своєчасно виявити слабкі місця та приймати правильні рішення щодо забезпечення фінансового розвитку підприємства.

3. Ключовим із завдань управління фінансовою стійкістю підприємства є її оцінка, за допомогою якої виникає можливість виявити слабкі сторони підприємства і вжити до них відповідні заходи. Одним з ефективних підходів можна відзначити системний підхід до управління, який базується на створення спеціальних зон відповідальності за різноманітні процеси управління фінансовою стійкістю підприємства, а саме: це оперативна зона, яка забезпечує короткострокову рівновагу підприємства за рахунок здійснення платежів за зобов'язаннями з метою уникнення можливості банкрутства підприємства в майбутньому; тактична зона, що забезпечує фінансову рівновагу в середньостроковому періоді за рахунок створення можливостей для виявлення потенціальних причин втрати фінансової стійкості, а також розробки заходів запобігання такого явища; стратегічна зона, яка забезпечує фінансову рівновагу в довгостроковому періоді за рахунок створення умов для зростання ринкової вартості підприємства. Оперуючи одним із методів стає можливим виявлення слабких сторін підприємства за допомогою оцінювання його показників, і надається змога розробити спеціальні заходи щодо виправлення чи попередження виникнення кризового стану на підприємстві.

4. Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його комерційної, виробничої та господарської діяльності. Найбільш позитивно на цей показник впливає безперебійна реалізація власних товарів або послуг, які підприємство надає. Оцінка фінансового стану підприємства дозволяє керівництву підприємства виявити слабкі і сильні сторони цього підприємства, а також спрогнозувати різноманітні показники, такі, як ліквідність, ділова активність, рентабельність, фінансова стійкість. Фінансовий стан підприємства "Star Shine Shipping" на кінець 2020 року є задовільним. Більшість показників знаходяться в межах норми. Але є негативна тенденція, яка діяла у 2019 році. Проте більшість показників мали найвищі значення саме у 2020 році та надалі помітне їхнє зростання.

5. Втрата фінансової стійкості підприємства "Star Shine Shipping" у 2019 р. порівняно з 2018 р. обумовлена отриманням меншого прибутку і збільшенням інших поточних зобов'язань. У цілому "Star Shine Shipping" позиціонує себе як задовільно фінансово стійке підприємство, проте варто акцентувати увагу, що все ж таки кризові

економічні явища можуть залишати свій відбиток на функціонуванні підприємства, яскравий тому приклад – 2019 рік для даного підприємства. Саме тому гостро необхідно залишається розробка заходів покращення фінансової стійкості і виявленні резервів для її забезпечення.

6. Для зростання ефективності діяльності підприємства необхідно ретельно аналізувати вплив тих чи інших чинників на фінансову стійкість протягом певного конкретного періоду для обґрунтування певних стратегій управління, складання прогнозів, виконання планів. Важливо зазначити, що діяльність підприємства можна розглядати як в зовнішньому, так і внутрішньому аспектах. Зовнішній аспект фінансової стійкості підприємства пов'язаний із стабільністю економічного середовища, в якому воно функціонує, що забезпечується відповідним державним макроекономічним регулюванням ринкової економіки. Внутрішній аспект фінансової стійкості відображає такий стан його ресурсного потенціалу і таку його динаміку, при яких забезпечуються стабільно високі фінансово-господарські результати діяльності підприємства.

7. Фінансова стійкість підприємства є однією з головних умов успішної і стабільної роботи підприємства в ринкових умовах. До системи заходів щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства у довгостроковій перспективі слід віднести обґрунтування принципів її досягнення. До принципів фінансової стійкості підприємства належать: раціональне управління витратами, забезпечення прибутковості, оптимізація виробничої структури, удосконалення товарної політики, раціональне управління запасами та ефективне фінансове планування.

8. В умовах нестабільного фінансового становища підприємства доцільними і оптимальними слід визнати заходи, які пов'язані з підвищенням рівня рентабельності продажів, раціоналізацією структури капіталу та його вартості, проведенням моніторингу запасів з позиції оптимізації, продажом надлишків майна та інших активів. Також доцільні обережні вкладення в ризикові інвестиції, їхнє ранжування за ступенем строковості здійснення і перегляду стратегічного набору та розробка заходів щодо управління фінансовою стійкістю, які доцільно формувати з позиції політик управління оборотними активами підприємства. Важливе значення при управлінні фінансовою стійкістю є обґрунтування типу фінансової політики, яка застосовується на підприємстві і дозволяє, з одного боку, адаптуватися до змін в зовнішньому і внутрішньому середовищі, а, з другого, забезпечувати належний для функціонування рівень економічної безпеки.

АНОТАЦІЯ

Сухов А. І., «Фінансова стійкість підприємства: методи оцінювання та управління»,

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою
«Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування»
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є процеси оцінювання та управління фінансовою стійкістю підприємства.

У роботі розглянуто теоретичні основи оцінки фінансової стійкості підприємства, наведено концептуальні підходи до управління фінансовою стійкістю підприємства.

Проаналізовано фінансово-економічний стан підприємства «Star Shine Shipping», здійснено оцінку його фінансової стійкості.

Запропоновано напрямки вдосконалення системи управління та методів оцінювання фінансової стійкості підприємства, виявлено резерви підвищення рівня фінансової стійкості підприємства.

Ключові слова: фінансова стійкість підприємства, управління фінансовою стійкістю підприємства, методи оцінювання фінансової стійкості підприємства.

ANNOTATION

Sukhov A. I., «Financial stability of the enterprise: methods of evaluation and management»,

thesis for Bachelor degree in specialty «072 Finance, banking and insurance»
under the program «Finance, financial management and insurance»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2021

The bachelor's thesis consists of three sections. The object of research is the processes of assessing and managing the financial stability of the enterprise.

The paper considers the theoretical foundations of assessing the financial stability of the enterprise, provides conceptual approaches to managing the financial stability of the enterprise.

The financial and economic condition of Star Shine Shipping was analyzed, and its financial stability was assessed.

The directions of improvement of the management system and methods of estimation of financial stability of the enterprise are offered, reserves of increase of level of financial stability of the enterprise are revealed.

Keywords: financial stability of the enterprise, management of financial stability of the enterprise, methods of estimation of financial stability of the enterprise.